

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/sledztwa/akty-oskarzenia/188485,397-Akt-oskarzenia-przeciwko-Leszkowi-P-Romanowi-D-i-Eugeniuszowi-M.html>
12.03.2026, 02:45

397. Akt oskarżenia przeciwko Leszkowi P., Romanowi D. i Eugeniuszowi M.

W dniu 26 czerwca 2023 roku prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie skierował do Wojskowego Sądu Garnizonowego w Lublinie akt oskarżenia przeciwko byłym sędziom Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego w Warszawie Leszkowi P. i Romanowi D. oraz byłemu prokuratorowi Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Krakowie – Eugeniuszowi M.

Byłemu prokuratorowi Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Krakowie Eugeniuszowi M. zarzucono, że w dniu 3 maja 1982 r. w Krakowie przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że chcąc, aby pozbawiono wolności wskazanych poniżej pokrzywdzonych nakłaniał Sąd Warszawskiego Okręgu Wojskowego w Warszawie do wydania jak najwyższego wyroku, poprzez żądanie wymierzenia kar bezwzględnego pozbawienia wolności dla Józefa J., Tadeusza P., Zbigniewa L., Krzysztofa W. – K, Krzysztofa W., Mieczysława G., Tadeusza N. i, Tadeusza Z.

Leszkowi P. i Romanowi D. – byłym sędziom Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego w Warszawie – zarzucono natomiast, że w dniu 6 maja 1982 roku w Krakowie, przekroczyli swoje uprawnienia w ten sposób, że wydali wyrok skazujący ośmiu pokrzywdzonych na kary bezwzględnego pozbawienia wolności w wymiarze od 2 lat do 4 lat, przypisując im *sporządzanie, przechowywanie i kolportowanie biuletynów „Wiadomości Nowosądeckich” zawierających fałszywe wiadomości mogące wywołać niepokój publiczny lub rozruchy.*

W śledztwie ustalono, iż pokrzywdzeni, którzy należeli do NSZZ Solidarność, w okresie od dnia 8 lutego 1982 roku do dnia 25 marca 1982 roku zostali zatrzymani przez funkcjonariuszy MO w Nowym Sączu w związku z rozpowszechnianiem biuletynów informacyjnych noszących tytuł „Wiadomości Nowosądeckie”, o treści rzekomo zawierającej „nieprawdziwe wiadomości mogące wywołać niepokój publiczny lub rozruchy”. Zatrzymani po przesłuchaniu zostali tymczasowo aresztowani, a następnie skazani na mocy opisanego wyroku.

Ustalono, że wskazane biuletyny zawierały jedynie opis realiów stanu wojennego w Polsce i były wyrazem sprzeciwu pokrzywdzonych wobec sytuacji panującej w tym okresie w kraju. Rozpowszechnianie biuletynów nie stanowiło więc przestępstwa, nawet przy uwzględnieniu obowiązujących wówczas przepisów prawa karnego oraz reżimu prawnego stanu wojennego. Pokrzywdzeni nie popełnili zatem przypisanego im przestępstwa, a tym samym żądanie bezwzględnych kar pozbawienia wolności i wymierzenie takich kar było działaniem bezprawnym i stanowiło akt represji.

Czyny zarzucone w akcie oskarżenia zostały opisane w art. 189 § 2 kk i art. 231 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 177. z późn.zm.) oraz w art. 18 § 2 kk w zw. z art. art. 189 § 2 kk i art. 231 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 177. z późn.zm.).

W dniu 26 czerwca 2024 roku Wojskowy Sąd Garnizonowy w Warszawie wydał postanowienie o umorzeniu postępowania karnego z uwagi na brak wymaganego zezwolenia na ściganie oskarżonych (w odniesieniu do Leszka P. i Romana D.) oraz wobec braku znamion czynu zabronionego (w stosunku do Eugeniusza M.). Prokurator złożył do Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie zażalenie na powyższe postanowienie sądu w dniu 5 sierpnia 2024 r., wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.